

ПЛАН ПУТА

КАРПАТИ (Румунија)

МАСИВ МЕТАЛИФЕРИ (Рудне планине)

(Дева, Алба Јулиа, Сигишоара, Рошија Монтана)

18-21.04.2025.

18.04.

Полазак из Скерлићеве улице у 7:00 сати. Преко Панчева одлазимо на гранични прелаз Ватин код Вршца и онда даље преко Темишвара одлазак до града Дева где ћемо се задржати око два сата у обиласку тврђаве и центра града. Наставак пута за Алба Јулију где ћемо бити смештени наредне три ноћи и одатле ићи у обилазак и на планиране дестинације.

19.04.

Овај дан је предвиђен за одлазак на исток до старог прелепог града Сигишоара у централној Трансилванији са карактеристичним кулама. На путу до тамо обићи ћемо бар још један занимљив локалитет. Повратак у Алба Јулију.

Масив Металифери (Рудне планине у Западним Карпатима). Полазак из Алба Јулије у 7.30. Дан је предвиђен за планинску акцију по масиву Металифери, области која је по богатству златне руде позната још од доба римске империје. То је југоисточни део Западних Карпата, око 80км од Алба Јулије.

20.04.

Тура. Полазак из села Гура Корнеи путем уз долину реке одакле касније следи стрмији успон до села Догарешти. Даље стаза води блажим тереном све до врха **Dealul Cârnic-1081м**. Силазак до два геолошка локалитета где су се од давнина вршила ископавање руде племенитих метала. Ту се налазе два локалитета од андезитских стена, Sfinxul Roşiei и Piatra Despicată. Наставак травнатим пределима са којих се виде језера настала у време античког и средњовековних рударења, као и огромни површински копови из новијих времена који прете да цео овај крај униште и шире, користећи цијанид при преради руде злата. На крају силазак у рударско место Рошија Монтана где завршавамо туру. **Дужина туре је 15км, успон 700м, силазак 450м.** По завршетку туре повратак преко Абруда и Златне за Алба Јулију.

21.04.

Полазимо у 9 сати из Алба Јулије и преко Орашја одакле крећемо у краћу пешачку туру до археолошког локалитета у шуми, до чувене Сармицегетуза, антички град старих Дачана у западном делу планинског масива Шуреану. По обиласку настављамо пут преко Карансебеша, Лугоша и Темишвара где ћемо се задржати пар сати због паузе за ручак у центру града, наомак свих важнијих туристичких пунктова. Долазак у Београд до 22.сата.

ТРОШКОВИ:

Цена по особи износи од 210 ЕУР, на основу 17 уплата

Наведена цена обухвата :

-Трошкови превоза (путарина, трошкови возача и водича) износе 120евра.

-Трошкови преноћишта за три ноћи у Алба Јулији износе 90 евра. (Резервација смештаја у договору са водичем).

-Резервација места за ову акцију могућа само уз уплату аконтације од 100 евра и доставу свих потребних података: пасош, бр.чланске картице, име планинарског клуба, и година рођења. Уплата најкасније до 10.04.2025.

-Вођа акције задржава право да у случају неповољних временских услова и непредвиђених околности изврши измену плана и прилагоди постојећим условима ради безбедности учесника акције.

-У цену није укључено путно осигурање које је обавезно и које свако за себе обезбеђује

ОПРЕМА. Понети зимску одећу: јакну, капу, рукавице, кабаницу, камашне и штапове, као и резервну гардеробу, затим батеријску лампу, комплет прве помоћи и храну. Није потребна техничка опрема. Понети воду. Обавезно понети лична документа, пасош, осигурање, планинску картицу са плаћеном чланарином за текућу годину.

Тврђава Дева је подигнута на врху брда које доминира данашњим насељем које је смештено у долини реке Муреш, а то је главни град области Хуњедоара. Тврђава Дева је заправо на врху вулкана из неогена (10-6 милиона година) у планинском ланцу Појана Руска у западним Карпатима у крајње западном делу историјске покрајине Трансилваније, близу Баната. У древна времена овде је постојало Дачко утврђење под именом Децидава о чему сведоче бројни археолошки налази из бронзаног доба и потврђују да је ово подручје насељено од 450г пне. Касније у римско доба овде је подигнут Каструм Дева, а 1271 на овом месту се гради војно утврђење. Сибињанин Јанко (Јањош Хуњади јој мења намену и 1453 претвара је у племићки двор, међу најбоље утврђеним у Трансилванији. И у потоњим вековима наставља да мења своју намену, да прелази из руку у руке, многе војске је руше и дограђују.. све док у 18 веку не згуби на значају да б почетком 19 сасвим била напуштена а 1848 током мађарске револуције бива јако оштећена у експлозији барута када је освајају аустријски војници. Данас тврђаву сачињава централна грађевина на врху и три дела са кулама и капијама са којег могу да посматрају чувени римски „Пут соли“ од 100 до 200 године. Зидине које данас видимо потичу из 15-17 века. Музеј дачке и римске цивилизације се налази у ренесанској згради у којој се налазила резиденција трансилванијских принчева од 16 века. У подножју су лековити термални извори и парк одакле полази стаза са степеницама до врха. А град Дева над којим доминира данас је главни град румунске покрајине Хуњедоара.

Алба Јулиа, прелеп градић поносан на своје богато културно и историјско наслеђе, раније знан као Ердељски Београд, налази се у јужном делу румунске покрајине Трансилванија у долини реке Муреш. Овај воћарски и виноградарски крај окружен планинама Апусени чију плодне долину пресецају реке Муреш, Самош и Олт има пријатну климу и плодну земљу тако да је од давнина насељено. Богат уз то сољу, сребром и златом наравно да је привукао Римљане које су Дачани дуго пратили и покушавали да заузму. Ово индоевропско племе сродно Трачанима и Илирима, дакле и Словенима, се због Римљана ујединило и водило са њима Први и Други дачки рат, док их цар Трајан није победио 105 и 106. На месту где је изграђена прва римска тврђава Апулум, после победе над Дачанима у средњем веку је подигнута тврђава, да би у 18 веку Хабзбурговци изнад обе грађевине подигли највећу тврђаву Румуније, Алба Каролину, под руководством Еугена Савојског. Алба Јулија која се међу словенима зове Белим градом (алб=бео), Белград, Ердељски Београд је након пропасти устанка против Турака 1594. године постао дом и многим Србима из Баната који су у овај „Белград“ избегли и населили се за стално наочито, па је тако у близини Алба Каролине 1846. Год већ живело више од 450 православних породица. Алба Јулија је град који је био поприште многих историјских борби, а нарочито борбе за националну слободу и уједињење са осталим румунским кнежевинама. Овде су уједињене Влашка, Трансилванија и Молдавија под мачем Михајла Храброг, влашког војводе који је успео да освоји Албу Јулију 1599, а 1600 уједињењем три кнежевине освоји и Молдавију и прогласи Уједињење три кнежевине, које је трајало 1.5 годину, све до његовог убиства. (Значајан податак је да је његов печат садржавао слова из старе српске азбуке!) 1. децембра 1918 овде је проглашена и Краљевина Румунија, када је град успео да поврати своје име и одбаци „Карлсбург“ име који су им наметнули Аустријанци. 1922 се у Алба Јулија симболично крунисао и краљ Фердинанд, на истом месту где и Михајло Храбри. Данас је Алба Јулија духовни центар Румуније.

СИГИШОАРА је један од седам познатих саских тј. саксонских градова у Румунији. Сигишоара се налази у округу Муреш. Старо језгро Сегешвара је најлепша и најочуванија средњовековна настањена тврђава, не само у Румунији већ и целој Европи, због чега се заједно са зидинама 1999 нашла на списку светске баштине УНЕСКО-а. „Сегешвар“ је на позив угарског краља, населила група саксонских колониста током 12. века, ради одбране граница. Досељеници су на стратешки важном месту подигли тврђаву унутар којих је 164 кућа. Зидине града дуге 960м, чинило је чак 17 кула, за сваки еснаф по једна, од којих су остале само 9. Најлепша је кула са сатом, симбол града, висок 64 метра, из 14 века. Овај прелеп град „Саксбург“, како су га звали, градили су и украшавали добри немачки мајстори и уметници, а такође водили и привредни развој града, по чему се није разликовао од других немачких места у Трансилванији и Саксонији. Познат је и као родно место чувеног влашког војводе Влада Цепеша, гроф Дракула. Дракула је био син Влашког војводе Влада II Дракула (Змајевић) који је стекао ту титулу због припадности крсташком реду Змаја, чији је задатак био да брани хришћанство. Он је то заиста и радио, иако вазал Османлијама и он и његов отац. Гроф Дракула је у зато Румунији слављен и данас као владар који је поделио земљу у корист народа, ослободио их феудалне обавезе и дао статус слободних војника свима који су хтели да се боре против Османлија. Остао је запамћен и као бранилац Срба јужно и северно од Дунава и ктитор манастира Хиландар, тако да надимак Влада III Дракула, Цепеш (набијач на колац) који су му доделили тек 100 година након смрти није једино по чему га треба памтити, мада је могуће да се и сам служио суровим методама које су примењивали у то време не само Османлије већ и европски дворови, без обзира на конфесију.

Утврђена црква у Биертану је лутеранска утврђена црква у округу Сибиу. Изградила га је заједница етничких Немаца Трансилванијских Саса у време када је ово подручје припадало Краљевини Мађарској. Ова црква, која се заједно са делом села нашла на Унесковој листи светске баштине опљачкана је 1704. године током Ракоцијевог рата за независност а такође и оштећена током земљотреса у Вранчи 1977. Али је у потоњим годинама године рестаурисана. 1993 Биертан и његова утврђена црква проглашени су УНЕСКО-вом светском баштином, па Саксонци сваке године долазе у Биертан да прославе своје наслеђе.

Геолошки локалитету Sfinxul Roşiei, Piatra Despicată.

Рошија Монтана. Геолошки резерват Пјатра Корбулуи налази се јужно од Рошија Монтане, удаљен је око сат времена хода, на јужној падини брда Карник. На површини од 5 ха, на надморској висини од 1.100 м, резерват представља формације са масивним андезитским стенама које су попримили облик тврђаве.

Рударска област Рошија Монтана, рудник у области Алба из римског периода је доживела двоструки упис на Унесковој листи, и као заштићено добро, због препознате вредности и као угрожено добро. „Рудник је најзначајнија, просторно и технички најразноврснија римска подземна целина за ископавање злата, до сада позната“. Уписом на листу 2021 одбачен је пројекат који је угрожавао безбедност археолошког локалитета.

Сармизегетуса је најважније војно, религијско и политичко средиште Гето Дачана, грађено током 10 или 11 хиљада година. Изграђено је као тврђава на врху планине, на 1200м као део одбрамбеног система утврђења ради заштите и одбрана од најезди и освајања римских легија цара Трајана. Био је седиште краљева Буребоста и Деценија. У њему се на невероватан начин преплитала војна архитектура са верском, као и идеје класичног света са познијим гвозденим добом. Нажалост није много тога остало што би нам помогло да реконструишемо и боље упознамо ову стару културу, јер је у ратовима доста тога разорено, много је било пљачки археолошких локалитета, понекад су локалитете разарали да би се вадио камен за изградњу железнице... Мало је палата, ризница, радионица за обрад метала.. Претпоставља се да тајну крију подземни камени градови, тунели, шуме и планине. Још увек нас збуњују њихови храмови од којих су остали само андезитни стубови, а такође је невероватан астрономски храм са великим космичким дачким календаром.. Дачане је Херодот сматрао за „најхрабрије и најодважније од свих Трачана“ и заиста су се тако борили. Али суочени са силовитом војном експедицијом без премца, за коју је ангажована претпоставља се половина римских снага тог времена, Децебел губи а са њим се завршава и ова недовољно позната цивилизација која није знала језик римљана. Дачани су расељавани систематски, одвођени у ропство, на њихова подручја су довођени други становници, аристократија и високи staleжи који су желели да сарађују су били малобројни, и тако су престали да буду тема, сем што су римљани са тешком муком владали њиховим крајевима, јер је превођење аутохтоног становништва и њихово привикавање ишло јако тешко, уз много отпора. Мало само теши да су свега 150 година владали Дакијом пре него што су је сасвим изгубили. Интересантно је да Римљани никад нису подизало своје градове и утврђења на истом месту где су били дачки градови, а само овај град који је Трајан саградио после разарању Сармизегетуса на месту које 40км даље од дачког, добио је име које асоцира на дачко насеље: Ulpia Traiana Sarmizegetusa.

Водич Веролјуб Ковачевић (МБ 456), бр. тел : 064-225-9941;

E-mail: pss.veroljub55@gmail.com